



1. Rada Europejska dokonała analizy postępów prac w wielu dziedzinach i określiła wytyczne dla przyszłej polityki w każdej z nich.
2. Posiedzenie zostało poprzedzone wystąpieniem Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, Pata Coxa, po którym nastąpiła wymiana poglądów.
3. Rada Europejska wyraziła swoje zaniepokojenie spowodowane niską frekwencją w ubiegłotygodniowych wyborach do Parlamentu Europejskiego. Uznaje potrzebę wzmocnienia u obywateli Europy poczucia ważności pracy Unii i jej znaczenia dla ich życia codziennego. Po wstępnym omówieniu tej kwestii, Rada Europejska zamierza ją ponownie omówić w trakcie następnego posiedzenia. W międzyczasie, z zadowoleniem przyjmuje zamiar Prezydencji Niderlandzkiej dotyczący kontynuowania inicjatywy Prezydencji Irlandzkiej "Informowanie o Europie".

**I. PRZESTRZEŃ WOLNOŚCI, BEZPIECZEŃSTWA I SPRAWIEDLIWOŚCI; WALKA Z TERRORYZMEM**

4. Obywatele Europy coraz bardziej oczekują, że Unia doprowadzi do osiągnięcia konkretnych postępów w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w oparciu o wspólne dla wszystkich wartości – wolności, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego.
5. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła sprawozdanie Komisji dotyczące postępów osiągniętych podczas 5-letniej realizacji programu z Tampere, który jest wyrazem znaczącego postępu osiągniętego w tworzeniu rzeczywistej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.
6. Rada Europejska odnotowuje, że dalsze ważne kroki zostały podjęte w pierwszej połowie tego roku. Obejmują one przyjęcie dyrektywy w sprawie kryteriów przyznawania azylu oraz politycznego porozumienia odnoszącego się do dyrektywy w sprawie procedur udzielania azylu; politycznego porozumienia odnoszącego się do dyrektywy w sprawie przyjmowania obywateli państw trzecich w związku ze studiami i podobnymi celami; przyjęcia rozporządzenia w sprawie europejskiego tytułu egzekucyjnego dotyczącego wierzytelności niespornych; oraz ogólnego porozumienia w sprawie tekstu decyzji ramowej w sprawie wzajemnego uznawania decyzji dotyczących konfiskaty.
7. Rada Europejska jest przekonana, że nadszedł czas by zapoczątkować kolejny etap procesu. Z tego względu, Rada Europejska zwraca się do Rady i Komisji z prośbą o przygotowanie propozycji nowego programu na nadchodzące lata, które zostaną rozpatrzone przez Radę Europejską przed końcem 2004 r.

8. Rada Europejska podkreśla, że należy z determinacją dążyć do celu jakim jest tworzenie wspólnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Nowy program powinien być współmierny do skali wyzwań i oczekiwań obywateli. Powinien być praktyczny i opierać się na pracach prowadzonych w ramach programu z Tampere oraz na ocenie realizacji środków podjętych w pierwszej kolejności. Program ten powinien również opierać się na ogólnych zasadach dotyczących potrzeby ustanowienia europejskiej wartości dodanej oraz na poszanowaniu zasad pomocniczości, proporcjonalności i solidarności. Jednocześnie, ten wieloletni program powinien pozwolić na osiągnięcie rzeczywistego i znaczącego postępu, który przyczyni się do wzmocnienia wzajemnego zaufania oraz do wspierania wspólnych polityk, włącznie ze współpracą w zakresie praktyki, z korzyścią dla wszystkich obywateli Unii.
9. Należy utrzymać tempo działań do czasu przyjęcia nowego programu. Rada Europejska kładzie szczególny nacisk na niektóre priorytety w dziedzinie azylu i imigracji. Nowa Europejska Agencja ds. Granic, utworzona na podstawie rozporządzenia, które wkrótce zostanie opracowane w wersji końcowej, powinna rozpocząć działanie na początku 2005 r. Wprowadzanie w życie planu dotyczącego zarządzania granicami morskimi powinno zostać przeanalizowane. Rada i Komisja rozpatrzą nowe propozycje dotyczące instrumentu finansowego w sprawie zarządzania powrotami do kraju, w oparciu o dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie. Rada rozpatrzy również propozycje zawarte w komunikacie Komisji w sprawie osób potrzebujących międzynarodowej ochrony, a także w komunikacie w sprawie powiązań między legalną i nielegalną imigracją.
10. Nadużywanie narkotyków oraz nielegalny handel narkotykami są plagami, z którymi należy się zdecydowanie zmierzyć. Oczekuje się od Rady przyjęcia najpóźniej w grudniu 2004 r., propozycji dotyczących nowej strategii antynarkotykowej UE na lata 2005-2012. Propozycje te powinny uwzględniać ocenę końcową strategii antynarkotykowej i planu działań na lata 2000-2004 sporządzoną przez Komisję, jak również wyniki Konferencji niedawno zorganizowanej w Dublinie dotyczącej strategii UE w sprawie narkotyków/„Droga naprzód”.

### **Walka z terroryzmem**

11. Na szczycie wiosennym, który odbył się po atakach bombowych w Madrycie, Rada Europejska przyjęła szeroko zakrojoną Deklarację w sprawie terroryzmu. Rada podkreśla, że jest zdeterminowana prowadzić nieustępliwą i globalną walkę z zagrożeniami terrorystycznymi. Mianowanie Koordynatora UE ds. Terroryzmu pozwoli na usprawnienie koordynacji działań UE w tej dziedzinie, a także sprawi, że staną się one bardziej widoczne.

12. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie w sprawie realizacji Deklaracji z 25 marca. Od tego czasu osiągnięto znaczące postępy, które obejmują zakończenie prac nad dyrektywą w sprawie rekompensat dla ofiar przestępstw; rozporządzeniem ustanawiającym nowe zadania dla Systemu Informacyjnego Schengen, z uwzględnieniem walki z terroryzmem; decyzję Rady ustanawiającą Wizowy System Informacyjny; oraz nad Porozumieniem dotyczącym Europolu i Eurojust.
13. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła zmodyfikowany plan działań/„mapę drogową” i zachęca instytucje i Państwa Członkowskie do wypełnienia niezrealizowanych zobowiązań w ustalonych terminach. Rada Europejska dokona przeglądu realizacji planu działań/„mapy drogowej” dwa razy w roku, począwszy od posiedzenia w grudniu 2004 r.
14. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Sekretarza Generalnego/Wysokiego Przedstawiciela w sprawie wprowadzenia, w ramach Sekretariatu Generalnego, zdolności wywiadowczej we wszystkich aspektach zagrożenia terrorystycznego. Zwraca się do niego z prośbą o jak najszybsze wprowadzenia w życie tych uzgodnień, z uwzględnieniem opinii wyrażonych w czasie posiedzenia Rady (WSiSW) w dniu 8 czerwca 2004 r. Ponadto zwraca się ona do Sekretarza Generalnego/Wysokiego Przedstawiciela z prośbą o śledzenie tej kwestii i o złożenie sprawozdania z poczynionych postępów podczas posiedzenia Rady Europejskiej w grudniu 2004 r.
15. Na poziomie praktycznym i operacyjnym, Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje ponowne ustanowienie w ramach Europolu Grupy Zadaniowej ds. Walki z Terroryzmem; kroki podejmowane w celu poprawy przepływu do Europolu informacji dotyczących przestępstw kryminalnych oraz operacyjnych informacji wywiadowczych; decyzję podjętą w celu wzmocnienia tych struktur roboczych w Radzie; oraz decyzję szefów służb bezpieczeństwa Państw Członkowskich dotyczącą odbywania regularnych spotkań w ramach Grupy ds. Zwalczania Terroryzmu. Rada Europejska zwraca się do Rady z prośbą o kontynuowanie postępów w pracach dotyczących propozycji mających na celu zwiększenie zdolności operacyjnej Grupy Zadaniowej Szefów Policji, aby nowe uzgodnienia mogły zostać przyjęte najpóźniej w grudniu 2004 r.
16. Istotne jest poczynienie szybkich postępów w zakresie prac w wielu dziedzinach priorytetowych. Komisja opublikowała znaczący komunikat w sprawie polityki informacyjnej do celów egzekwowania prawa; Komisja przedstawi swoje propozycje w możliwie najszybszym terminie. Wzywa się Radę do opracowania do grudnia 2004 r., w oparciu o propozycje Wysokiego Przedstawiciela i Komisji, spójnego globalnego podejścia, w celu dalszego wzmocnienia walki z finansowaniem terroryzmu. Rada powinna osiągnąć porozumienie dotyczące inicjatyw w sprawie wymiany informacji i współpracy odnoszących się do przestępstw terrorystycznych oraz w sprawie zachowywania przekazywanych danych do czerwca 2005 r. Porozumienie w sprawie inicjatywy związanej z uproszczeniem wymiany informacji, w tym informacji wywiadowczych pomiędzy organami ścigania powinno zostać osiągnięte do grudnia 2005 r.

17. Rada i Komisja dokonają oceny środków, którymi dysponują Państwa Członkowskie, zarówno w zakresie zapobiegania jak i stawiania czoła skutkom wszelkiego rodzaju ataków terrorystycznych; określają najlepsze praktyki oraz zaproponują niezbędne środki. Współpraca istniejąca w dziedzinie obrony cywilnej powinna zostać rozszerzona, aby dać wyraz woli Państw Członkowskich do solidarnego działania w przypadku ataku terrorystycznego na terytorium któregośkolwiek z Państw Członkowskich jak również w przypadku ataku na obywateli UE mieszkających zagranicą. Do końca tego roku, w oparciu o skoordynowane podejście Sekretarza Generalnego/Wysokiego Przedstawiciela i Komisji, Rada sporządzi kompleksową strategię mającą na celu wzmocnienie ochrony infrastruktury o strategicznym znaczeniu.

#### **Podejście zintegrowane**

18. Rada Europejska podkreśla znaczenie zastosowania wielu zróżnicowanych instrumentów, którymi dysponuje Unia Europejska w ramach walki z czynnikami wspierającymi terroryzm. Podkreśla również konieczność zadbania o to, aby walka z terroryzmem stanowiła integralną część polityki zewnętrznej UE i zwraca się z prośbą o przedstawienie na posiedzeniu Rady Europejskiej w grudniu konkretnych propozycji, które pozwolą na najbardziej skuteczne osiągnięcie tego celu.
19. Rada Europejska podkreśla fakt, że solidarność i współpraca międzynarodowa stanowią nieodzowne czynniki walki z terroryzmem oraz analizowania przyczyn leżących u jego źródła. Unia będzie nadal opracowywać inicjatywy mające na celu wprowadzenie ścisłej współpracy z organizacjami międzynarodowymi, w szczególności z Organizacją Narodów Zjednoczonych oraz będzie nadal w możliwie najściślejszy sposób koordynować swoje działanie ze Stanami Zjednoczonymi i innymi partnerami. Walka z terroryzmem powinna być kluczowym elementem dialogu politycznego z państwami trzecimi, przy czym nacisk powinien być położony w szczególności na ratyfikację i wprowadzenie w życie międzynarodowych konwencji, na zapobieganie finansowaniu terroryzmu oraz na czynniki przyczyniające się do rozwoju terroryzmu, jak również na nierozprzestrzenianie i kontrolowanie zbrojeń.

## **II. ROZSZERZENIE**

### **Bulgaria i Rumunia**

20. Rada Europejska podkreśla, że Bułgaria i Rumunia stanowią integralną część trwającego procesu rozszerzenia, w którym dziesięć nowych Państw Członkowskich dołączyło do Unii dnia 1 maja 2004 r. Unia przypomina, że główne zasady, które miały zastosowanie podczas negocjacji w sprawie przystąpienia dziesięciu nowych Państw Członkowskich mają nadal zastosowanie w odniesieniu do Bułgarii i Rumunii, które stanowią część tego samego nieodwracalnego procesu rozszerzenia mającego na celu włączenie kolejnych państw.

21. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje znaczące postępy poczynione w ciągu ostatnich miesięcy przez Bułgarię i Rumunię w ramach negocjacji w sprawie przystąpienia i potwierdza wspólny cel Unii dotyczący przyjęcia tych dwóch krajów jako członków Unii w styczniu 2007 r., jeżeli będą one do tego gotowe.
22. Poprzez osiągnięcie na początku bieżącego roku porozumienia w sprawie sprawiedliwego i zrównoważonego pakietu finansowego dla Bułgarii i Rumunii, Unia utorowała drogę do zamknięcia negocjacji w kluczowych rozdziałach związanych z finansami, w związku z czym negocjacje w sprawie przystąpienia z tymi dwoma krajami weszły w decydującą fazę. Z zastrzeżeniem, że Bułgaria i Rumunia będą kontynuować realizację rzeczywistych i wyraźnych postępów w reformowaniu i przygotowaniu podstaw do przystąpienia, Unia potwierdza, że jest zdecydowana pomyślnie zakończyć negocjacje w sprawie przystąpienia tych dwóch krajów do końca 2004 r. w zależności od osiągnięć każdego z nich.
23. Unia z dużą satysfakcją stwierdza, że wszystkie zaległe rozdziały negocjacyjne z Bułgarią zostały tymczasowo zamknięte oraz że Rumunia także poczyniła znaczne postępy i jest dużo bliższa osiągnięcia celu. Państwa Członkowskie i Komisja będą nadal wspierać Rumunię w tym zakresie. Rada Europejska z zainteresowaniem oczekuje na Raport okresowy Komisji za 2004 r., który oceni zdolność tych dwóch krajów do przyjęcia przez nie obowiązków związanych z członkostwem do dnia przystąpienia. Mając na uwadze podpisanie Traktatu o Przystąpieniu dla Bułgarii i Rumunii w możliwie najbliższym terminie w 2005 roku, prace nad projektem Traktatu o Przystąpieniu dla tych dwu krajów rozpoczną się w lipcu 2004 r.
24. Przygotowanie do przyjęcia wszystkich obowiązków związanych z członkostwem jest kwestią zasadniczą dla Bułgarii i Rumunii. W związku z tym Unia zachęca oba kraje do dalszego zwiększenia wysiłków, aby były one gotowe do członkostwa w styczniu 2007 r. Unia podkreśla, że Bułgaria i Rumunia powinny skupić się na usprawnieniu swojej administracji i sądownictwa jak również na kontynuowaniu reformy gospodarczej i strukturalnej oraz na pełnym i terminowym wykonaniu wynegocjowanych zobowiązań. Unia będzie ściśle monitorować przygotowania i realizację zobowiązań podjętych we wszystkich dziedzinach dorobku.

## **Turcja**

25. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy w procesie reform dotychczas osiągnięte przez Turcję, w tym istotne i szerokie zmiany Konstytucji przyjęte w maju. Rada z zadowoleniem przyjmuje stałe i zrównoważone wysiłki rządu tureckiego w celu spełnienia politycznych kryteriów kopenhaskich. W tym kontekście Rada Europejska podkreśla znaczenie zakończenia pozostałych prac legislacyjnych oraz przyspieszenia działań w celu zapewnienia zdecydowanego postępu w pełnym i terminowym wprowadzaniu reform na wszystkich poziomach administracji i na terenie całego kraju.
26. Unia Europejska będzie nadal wspierać Turcję w przygotowaniach i pracach mających na celu pełne wdrożenie strategii przedakcesyjnej, w szczególności w odniesieniu do zwiększania niezawisłości i wzmacniania funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, w ogólnym zakresie przestrzegania podstawowych wolności (wolności zrzeszania się, słowa i wyznania), praw kulturalnych, dalszej harmonizacji stosunków cywilno-wojskowych z praktyką europejską oraz, sytuacji w południowo wschodniej części kraju.
27. Unia potwierdza swoje zobowiązanie, że w przypadku podjęcia, na podstawie sprawozdania i zalecenia Komisji, przez Radę Europejską w grudniu 2004 r. decyzji stwierdzającej że Turcja spełnia polityczne kryteria kopenhaskie, UE niezwłocznie rozpocznie negocjacje w sprawie przystąpienia Turcji.
28. Rada Europejska zachęca rząd turecki do dalszego zdecydowanego zaangażowania w zapewnienie stabilizacji makroekonomicznej i finansowej, włączając w to pełną realizację harmonogramu reformy strukturalnej.
29. Rada Europejska zachęca Turcję do zakończenia negocjacji z Komisją występującą w imieniu Wspólnoty i jej 25 Państw Członkowskich w sprawie dostosowania Układu z Ankary w celu uwzględnienia przystąpienia nowych Państw Członkowskich.
30. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje pozytywny wkład rządu tureckiego w działania Sekretarza Generalnego ONZ mające na celu osiągnięcie całościowego rozwiązania kwestii Cypru.

## **Chorwacja**

31. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje opinię Komisji w sprawie wniosku Chorwacji o członkostwo w UE oraz zalecenie by rozpoczęto negocjacje w sprawie przystąpienia. Rada Europejska rozpatrzyła wniosek w oparciu o powyższą opinię i stwierdziła, że Chorwacja spełnia kryteria polityczne określone na posiedzeniu Rady Europejskiej w Kopenhadze w 1993 r. oraz warunki dotyczące procesu stabilizacji i stowarzyszenia określone przez Radę w 1997 r. Podjęła decyzję, że Chorwacja jest krajem kandydującym do członkostwa i że należy rozpocząć proces dotyczący jej przystąpienia.
32. Rada Europejska podjęła decyzję o zwołaniu dwustronnej konferencji międzyrządowej z Chorwacją na początku 2005 roku w celu rozpoczęcia negocjacji. Przed rozpoczęciem negocjacji, Rada uzgodni ogólne ramy negocjacji, w pełni uwzględniając doświadczenia piątego procesu rozszerzenia. Rada Europejska występuje do Komisji z wnioskiem o przedstawienie oceny w tym zakresie przed końcem jej kadencji. Potwierdza ona, że negocjacje będą oparte na osiągnięciach Chorwacji, a ich tempo będzie zależało wyłącznie od postępów Chorwacji w spełnianiu wymogów dotyczących członkostwa.
33. Rada Europejska podkreśla, że Chorwacja powinna ściśle współpracować z MTKJ (Międzynarodowym Trybunałem Karnym ds. byłej Jugosławii) oraz podjąć niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby pozostały oskarżony został odnaleziony i przekazany do Trybunału w Hadze. Chorwacja powinna również podjąć dodatkowe wysiłki w zakresie praw mniejszości narodowych, powrotów uchodźców, reformy sądownictwa, współpracy regionalnej i walki z korupcją.
34. W ramach przygotowań do negocjacji, prace powinny się rozpocząć od analizy dorobku wspólnotowego. Najlepszym rozwiązaniem byłoby wykonanie takiej analizy w ramach Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Chorwacją.
35. Rada Europejska występuje do Komisji z wnioskiem o przygotowanie strategii przedakcesyjnej dla Chorwacji, w tym niezbędnego instrumentu finansowego.
36. Rada Europejska odnotowuje decyzję Chorwacji w sprawie niestosowania wobec Państw Członkowskich UE żadnego z aspektów Strefy Ochronnej dotyczącej Ekologii i Rybołówstwa. W tym kontekście, z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte przez Włochy, Słowenię i Chorwację na posiedzeniu trójstronnym, które odbyło się w Brukseli w dniu 4 czerwca 2004 r.

**Implikacje statusu Chorwacji dla innych krajów Zachodnich Bałkanów**

37. Rada Europejska podkreśla, że uzyskanie przez Chorwację statusu kraju kandydującego powinno być zachętą dla innych państw Bałkanów Zachodnich do kontynuowania swoich reform. Potwierdza ona swoje zaangażowanie w pełne realizację Agendy z Salonik, z której jasno wynika, że przyszłość Bałkanów Zachodnich jest związana z Unią Europejską. Podążanie poszczególnych krajów tego regionu w kierunku integracji europejskiej będzie postępować równolegle do odpowiednich procesów regionalnych, które pozostają istotnym elementem polityki UE. Rada Europejska zachęca Chorwację do dalszego zdecydowanego udziału w rozwoju ściślejszej współpracy regionalnej.
38. Rada Europejska przyjęła załączone konkluzje w sprawie wyborów prezydenckich w Serbii.

**III. PERSPEKTYWY FINANSOWE**

39. Rada Europejska uwzględnia sprawozdanie analityczne opracowane przez Prezydencję w oparciu o wstępne prace w Radzie. Uważa ona, że sprawozdanie to jest użyteczne w wyjaśnianiu kwestii i stanowisk oraz w uzyskiwaniu przez Komisję informacji zwrotnych dotyczących jej komunikatu, jak również w przygotowywaniu przez nią wniosków legislacyjnych. Zachęca się przyszłą Prezydencję do kontynuowania prac w kwestiach określonych w sprawozdaniu analitycznym. Dalsze prace nad perspektywami finansowymi powinny w pełni odzwierciedlać poszczególne stanowiska Państw Członkowskich oraz przestrzegać harmonogramu przewidzianego w wieloletnim programie strategicznym.

**IV. KWESTIE GOSPODARCZE I SPOŁECZNE, ZATRUDNIENIE I ŚRODOWISKO**

**Ogólne wytyczne polityki gospodarczej i zatrudnienia**

40. Rada Europejska zatwierdza projekt aktualizacji ogólnych wytycznych polityki gospodarczej, które zawierają szczególne odniesienie do strefy Euro oraz projekt wytycznych dotyczących zatrudnienia, a także zaleceń w zakresie zatrudnienia. Z zadowoleniem przyjmuje ona dwie główne innowacje dotyczące procesu gospodarczego i procesu zatrudnienia wprowadzone w bieżącym roku: włączenie dziesięciu nowych Państw Członkowskich w ustalone ramy polityki i włączenie do zaleceń w zakresie zatrudnienia informacji dotyczących polityki zawartych w sprawozdaniu Grupy Zadaniowej ds. Zatrudnienia, której przewodniczył Wim Kok. Podkreśla ona, że Państwa Członkowskie powinny zapewnić, by obydwie zbiory wytycznych i zaleceń zostały wprowadzone w życie w sposób spójny i pełny.

### **Agenda reformy lizbońskiej**

41. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte od jej posiedzenia wiosną tego roku dotyczące istotnych środków, dzięki którym obywatele odczuwają bezpośrednie i wymierne korzyści i które stanowią część dążenia Unii do osiągnięcia celów społecznych i gospodarczych oraz celów związanych z ochroną środowiska. Poprzez takie działanie, Rada Europejska wyraża zadowolenie z dobrej współpracy Rady z ustępującym Parlamentem Europejskim i Komisją w czasie wielkich możliwości i wyzwań. W szczególności, Rada Europejska pragnie zwrócić uwagę na znaczące postępy osiągnięte w następujących dziedzinach:
- **plan działań w zakresie usług finansowych**, wraz z niezbędnymi decyzjami dotyczącymi pozostałych elementów odnoszących się do przejrzystości i usług inwestycyjnych;
  - **mobilność** obywateli europejskich, przedsiębiorstw i usług; poprzez przepisy prawne o uznawaniu kwalifikacji zawodowych, koordynację systemów ubezpieczeń społecznych, program Europass oraz wprowadzenie europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego;
  - **prawa własności intelektualnej** i uzgodnienia dotyczące możliwości opatentowania wynalazków wykorzystujących oprogramowanie komputerowe, poprzez uzgodnienia dotyczące środków, które będą stymulować i zapewniać ochronę innowacjom europejskim;
  - **ochrona konsumentów**, poprzez podjęcie środków dotyczących egzekwowania prawa i mające na celu zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych;
  - **ochrona środowiska**, poprzez podjęcie środków dotyczących jakości powietrza, ochrony środowiska morskiego, odpowiedzialności w zakresie ochrony środowiska, zachowania różnorodności biologicznej i dotyczących zmiany klimatu, w tym wprowadzenie wszystkich niezbędnych mechanizmów w zakresie systemu handlu emisjami Unii Europejskiej w celu ułatwienia zapewnienia zgodności z celami Protokołu z Kioto;
  - **rozwój infrastruktury**, poprzez decyzje w sprawie transeuropejskich sieci transportu i energii.
42. Rada Europejska wyraża ubolewanie, że nie udało się osiągnąć jednomyślnego porozumienia w sprawie przyjęcia rozporządzenia w sprawie patentu wspólnotowego; należy zastanowić się w jaki sposób osiągnąć postęp w tej kwestii uwzględniając wsparcie wszystkich Państw Członkowskich dla zasady patentu wspólnotowego.
43. Jako odzwierciedlenie celów równości zawartych w agendzie lizbońskiej oraz w oparciu o polityczne porozumienie osiągnięte w ramach Rady, Rada Europejska wyraża wsparcie dla ustanowienia Europejskiego Instytutu ds. Równości Mężczyzn i Kobiet oraz zachęca Komisję do przedstawienia szczegółowej propozycji w tym zakresie.

44. Rada Europejska zwraca się ponownie do Rady i Państw Członkowskich z prośbą o podejmowanie dalszych wysiłków w celu zmniejszenia opóźnień w realizacji Strategii Lizbońskiej.
45. W świetle pozytywnych wyników prac wstępnych przeprowadzonych nad propozycjami i inicjatywami, które mają przyczynić się do trwałego wzrostu i rozwoju, Rada Europejska zachęca, by prace nad nimi postępowały w szybkim tempie, między innymi w następujących dziedzinach:
- wszelkie niezbędne uzgodnienia w celu zapewnienia **lepszego prawodawstwa** w Unii Europejskiej
  - poprawa w dziedzinie **zarządzania korporacjami**
  - proponowana dyrektywa ramowa w sprawie **usług**
  - dyskusja nad Białą Księgą w sprawie **usług użyteczności publicznej**
  - propozycja REACH dotycząca **substancji chemicznych**
  - zachęcanie do **mobilności naukowców**, jako przykładu praktycznego działania w celu dalszej stymulacji innowacji
  - przegląd **strategii w zakresie trwałego rozwoju**
  - dalsze prace nad **strategiami redukcji emisji** w kontekście zmiany klimatu oraz prace nad wspieraniem **technologii środowiskowych**
  - wprowadzenie w życie odpowiednich środków mających na celu osiągnięcie uzgodnionego celu, jakim jest zatrzymanie spadku **różnorodności biologicznej** do 2010 r.
  - analiza komunikatu Komisji w sprawie strategii dla **regionów peryferyjnych**.
46. W okresie poprzedzającym ocenę Strategii Lizbońskiej w połowie okresu, Rada Europejska oczekuje na sprawozdanie Grupy Wysokiego Szczebla, które ma być przekazane Komisji do 1 listopada 2004 r.

## **V. PROCES POKOJOWY W IRLANDII PÓŁNOCNEJ**

47. Rada Europejska przyjmuje istnienie bieżących trudności w procesie pokojowym w Irlandii Północnej i wspiera wysiłki obu rządów mające na celu ponowne ustanowienie zdecentralizowanych instytucji. Aby wesprzeć te wysiłki, Rada Europejska wzywa Komisję do przeanalizowania możliwości dostosowania interwencji w ramach programu PEACE II i Międzynarodowego Funduszu na rzecz Irlandii z tymi stanowiącymi część innych programów w ramach funduszy strukturalnych, które zostaną zakończone w 2006 roku, z uwzględnieniem implikacji dla warunków finansowych.

## **VI. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE /WPZiB/EPBiO**

### **Europejska Strategia Bezpieczeństwa**

48. Rada Europejska potwierdza, że Europejska Strategia Bezpieczeństwa przyjęta przez Radę Europejską w grudniu 2003 r. stanowi kluczowe ramy dla określania polityki. W ciągu ostatnich sześciu miesięcy nastąpił dalszy postęp w pracach dotyczących czterech dziedzin wskazanych na początku (z ONZ jako centrum skutecznej wielostronności; walka z terroryzmem; strategia wobec regionu Bliskiego Wschodu oraz kompleksowa polityka wobec Bośni i Hercegowiny). Rada Europejska zwróciła się do przyszłej Prezydencji z prośbą o współpracę z Sekretarzem Generalnym /Wysokim Przedstawicielem i Komisją w kontynuowaniu tych działań.
49. Rada Europejska ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje koncentrację wysiłków na rzecz skutecznej wielostronności, co wiąże się z przekazaniem wkładu UE do Panelu Wysokiego Szczebla ds. Zagrożenia, Wyzwań i Zmiany przy Sekretarzu Generalnym ONZ popierając w ten sposób wzmocnienie ONZ; na pracach podjętych nad wprowadzeniem w życie wspólnej deklaracji UE-ONZ w sprawie współpracy w zakresie zarządzania kryzysowego z dnia 24 września 2003 r.; oraz na wspólnym zobowiązaniu mającym na celu wspieranie bardziej skutecznej wielostronności wspólnie z kluczowymi partnerami regionalnymi. Oczekuje ona również, że Sekretarz Generalny / Wysoki Przedstawiciel i Komisja przedstawią propozycje konkretnych kroków, mających na celu wspieranie rozwoju porządku międzynarodowego opartego na poszanowaniu prawa.
50. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zatwierdzenie przez Komisję podstawowych zasad stosowania środków restrykcyjnych (sankcji) w kontekście dalszego rozwoju ram politycznych dla stosowania skutecznej wielostronności zgodnie z Europejską Strategią Bezpieczeństwa.
51. Rada Europejska przyjmuje kompleksową politykę w stosunku do Bośni i Hercegowiny, określając praktyczne rozwiązania mające na celu zwiększenia spójności i skuteczności zaangażowania UE we wspieraniu europejskiej perspektywy tego kraju.
52. Pozostałe dwie dziedziny - walkę z terroryzmem oraz strategię w stosunku do regionu Bliskiego Wschodu- omówiono w innej części niniejszych konkluzji.

### **Walka z ubóstwem i HIV/AIDS**

53. Unia musi nadal wzmacniać swoją wiodącą rolę w zwalczaniu ubóstwa na świecie. Rada Europejska wyraża swoje zaniepokojenie słabym postępem w osiąganiu milenijnych celów rozwoju, w szczególności w Afryce. Potwierdza, że UE zwiększy swoje wysiłki w celu wypełnienia swoich zobowiązań podjętych w Monterrey, włącznie z analizą innowacyjnych źródeł finansowania, a także udzieli ONZ mocnego wsparcia w jej działaniach zmierzających do przyspieszenia realizacji tych celów.
54. Rada Europejska ponownie zwraca uwagę na ciągle spustoszenie jakie powoduje HIV/AIDS w wielu najbiedniejszych krajach świata: pomimo nieznacznego postępu, pandemia niweczy wieloletnie wysiłki mające na celu rozwój Afryki i rozprzestrzenienia się w ogromnym tempie z zatrważającą prędkością na innych obszarach. W tej kwestii istotną rolę odgrywają zrównoważone działania UE i innych partnerów międzynarodowych. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wyniki konferencji na szczeblu ministerialnym, która odbyła się w Dublinie w dniach 23-24 lutego, w sprawie HIV/AIDS w Europie i Azji Środkowej, a której gospodarzem była Prezydencja.

### **Reakcja na wyzwania polityki zewnętrznej**

55. Unia podejmuje istotne kroki w celu sprostania wielu kluczowym wyzwaniom polityki zewnętrznej. Rada Europejska przyjmuje sprawozdanie Prezydencji z działalności UE w zakresie zapobiegania konfliktom; przyszłe Prezydencje zachęca się do korzystania z dotychczasowych znacznych postępów tak, aby Unia stała się bardziej spójna, sprawna i aktywna w tej dziedzinie. W dziedzinie praw człowieka Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka oraz przyjęcie strategii wprowadzania w życie wytycznych UE w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych.
56. Rada Europejska potwierdza swoje zobowiązanie do wykorzystania wszystkich instrumentów, którymi dysponuje w walce z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia oraz sposobami jej pozyskiwania; przyjmuje sprawozdanie z wprowadzania w życie strategii UE w sprawie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia (WMD) oraz przyjmuje deklarację w sprawie sankcji karnych dotyczących materiałów związanych z bronią masowego rażenia.

### **Bardziej aktywna i sprawna Unia Europejska**

57. Rada Europejska przyjmuje sprawozdanie Prezydencji z postępu prac w dziedzinie EPBiO, co dotyczy również mandatu dla przyszłej Prezydencji.

58. Z zadowoleniem przyjmuje znaczący postęp w przygotowaniach do misji EPBiO jako kontynuacji misji SFOR w Bośni i Hercegowinie. Zwraca się do przyszłej Prezydencji i do Sekretarza Generalnego /Wysokiego Przedstawiciela z prośbą o kontynuowanie planowania operacyjnego misji EPBiO, jeżeli NATO podejmie decyzję o zakończeniu misji SFOR na swoim najbliższym szczycie w Istambule. Stanowi to praktyczny przykład partnerstwa strategicznego z NATO w zakresie zarządzania kryzysowego.
59. Rada Europejska odnotowuje udany przebieg dwóch bieżących misji EPBiO - misji policyjnej UE w Bośni i Hercegowinie oraz operacji Proxima w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii. Z zadowoleniem przyjmuje postęp w pracach nad rozpoczęciem pierwszej misji UE dotyczącej przestrzegania prawa organizowanej w ramach EPBiO, która ma się rozpocząć w najbliższym czasie w Gruzji.
60. Rzeczywisty postęp został osiągnięty w kierunku zwiększenia potencjału UE. Rada Europejska zatwierdza „Główny Cel 2010”. Rada Europejska zatwierdza również plan działań w sprawie zarządzania kryzysami cywilnymi i z zadowoleniem przyjmuje kroki podjęte w kierunku dalszego zwiększenia potencjału UE w celu podejmowania operacji wojskowych szybkiego reagowania w celu zarządzania kryzysowego. Potwierdza również wypracowanie warunków w jakich UE może zapewnić potencjał wojskowy dla wsparcia Organizacji Narodów Zjednoczonych; zwraca się z prośbą do przyszłej Prezydencji i Sekretarza Generalnego /Wysokiego Przedstawiciela o kontynuowanie współpracy z ONZ w tej kwestii.
61. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie wspólnego działania przewidujące utworzenie Europejskiej Agencji Obrony.
62. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje istotny postęp dokonany w sprawie "Obrona europejska: konsultacje NATO/UE, planowanie i operacje" określonej w konkluzjach przyjętych w załączniku, oraz wyraża zgodę na kontynuowanie prac w sposób przedstawiony w zarysie. Podkreśla wagę rozpoczęcia obowiązywania tych środków możliwie jak najszybciej i zapewnienia koniecznych zasobów jako kwestii priorytetowej, aby umożliwić działanie infrastruktury Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, zgodnie z ustalonym harmonogramem.

## **Ustanowienie nowych inicjatyw partnerstwa**

### **Europejska polityka nowego sąsiedztwa**

63. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje propozycje Komisji dotyczące europejskiej polityki sąsiedztwa (ENP) i zatwierdza wnioski z posiedzenia GAERC, które odbyło się w dniu 14 czerwca. Rozszerzenie Unii zbliżyło ją do jej wschodnich i południowych sąsiadów. Rada Europejska ponownie podkreśla wagę jaką przywiązuje do wzmocnienia współpracy z tymi sąsiadami, w oparciu o zasady partnerstwa i współodpowiedzialności oraz w oparciu o wspólne wartości związane z demokracją i poszanowaniem praw człowieka.
64. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje pogłębiony dialog pomiędzy wszystkimi partnerami europejskiej polityki sąsiedztwa, na Południu i na Wschodzie. Stwierdza, że nadchodzący szczyt w dniu 8 lipca będzie stanowił okazję do przeglądu stosunków pomiędzy UE a Ukrainą. Z zadowoleniem przyjmuje włączenie Armenii, Azerbejdżanu i Gruzji do europejskiej polityki sąsiedztwa. Dzięki temu UE dysponuje kolejnym ważnym instrumentem wspierania postępu w kontekście szerszego programu reform w każdym z tych państw. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje bardzo pozytywny wynik odbytej w Brukseli w dniu 16 czerwca międzynarodowej konferencji dawców na rzecz Gruzji. Rozszerzenie europejskiej polityki sąsiedztwa na Białoruś, tak aby korzystała ona w pełni z dobrodziejstw tej polityki będzie możliwe, gdy kraj ten utworzy demokratyczny rząd w następstwie wolnych i uczciwych wyborów; wzmocnione wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi pomoże w tworzeniu demokratycznego i stabilnego państwa dobrobytu.
65. Rada Europejska wyraża zgodę, aby plany działań w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa były opracowywane wspólnie ze wszystkimi partnerami eurośródziemnomorskimi, którzy wprowadzili w życie obecnie układy o stowarzyszeniu. Zwraca się do Rady i Komisji z prośbą o kontynuację tych prac. Stwierdza, że do lipca Komisja, z uwzględnieniem wkładu Wysokiego Przedstawiciela, tam gdzie to stosowne, przedstawi propozycje pierwszych planów działania dla krajów na Wschodzie i Zachodzie, które zostały opracowane na podstawie konsultacji z państwami partnerskimi, do rozważenia przez Radę.

### **Partnerstwo strategiczne z krajami basenu Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu**

66. Rada Europejska przyjmuje sprawozdanie Prezydencji, Sekretarza Generalnego /Wysokiego Przedstawiciela i Komisji w sprawie partnerstwa strategicznego UE z krajami basenu Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu, które ustanawia jednolitą podstawę dla polityki UE wobec tych państw poprzez określenie ogólnych zasad i celów.

67. Celem takiego strategicznego partnerstwa jest wspieranie rozwoju wspólnej strefy pokoju, dobrobytu i rozwoju krajów basenu Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu. Określa ono konkretny plan polityki, w ramach którego, poprzez partnerstwo i dialog oraz uznając różnorodność, Unia będzie dążyć do:
- wspierania reform politycznych, dobrego zarządzania, demokracji i poszanowania praw człowieka;
  - stymulowania współpracy handlowej i gospodarczej, liberalizacji gospodarczej i kontaktów międzyludzkich;
  - wspierania działań mających na celu zapobieganie i rozwiązywanie konfliktów w krajach basenu Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu, a także środków zwalczania terroryzmu, rozprzestrzeniania broni masowego rażenia i nielegalnej imigracji.
68. Rada Europejska ponownie wyraża swój pogląd, że zbudowanie wspólnej strefy pokoju, dobrobytu i postępu nie będzie w pełni możliwe bez znalezienia sprawiedliwego i trwałego sposobu rozwiązania konfliktu arabsko-izraelskiego. Jednakże postępy w rozwiązywaniu konfliktu nie mogą być warunkiem wstępnym do przeprowadzenia pilnych reform, a przed którymi stoją nasi partnerzy w krajach basenu Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu ani odwrotnie.
69. Rada Europejska przyznaje, że nie jest możliwe sprostanie określonym wyzwaniom przy zachowaniu *status quo*. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kraje basenu Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu podzielają ten pogląd. Ich zaangażowanie w reformy wyraża się zarówno w przeprowadzonych przez nich konsultacjach z Unią, jak również w publicznych oświadczeniach, w szczególności w Deklaracji Tunezyjskiej szczytu Ligi Arabskiej z 22-23 maja 2004 r. jak również we wcześniejszych deklaracjach z Aleksandrii i Sany.
70. Unia Europejska będzie dążyć do tych celów wraz ze swoimi partnerami przede wszystkim poprzez istniejące struktury i porozumienia. Partnerstwo pomiędzy UE i krajami basenu Morza Śródziemnego oraz europejska polityka sąsiedztwa będą nadal stanowić podstawę polityki Unii w stosunkach z krajami basenu Morza Śródziemnego. UE wzmocni swoje stosunki z członkami Rady Współpracy w Zatoce Perskiej i innymi państwami Bliskiego Wschodu. Zapewni, że regionalne i dwustronne programy pomocy w ramach tych instrumentów i struktur będą odzwierciedlać i przyczyniać się do osiągnięcia celów wyszczególnionych powyżej.
71. Rada Europejska potwierdza gotowość UE do współdziałania ze Stanami Zjednoczonymi i innymi partnerami w realizacji współpracy z zainteresowanymi państwami. Z zadowoleniem oczekuje rewizji procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie i analizy możliwości koordynacji działań poszczególnych partnerów mających na celu wspieranie procesu reform na nadchodzącym szczycie UE-USA w dniu 26 czerwca 2004 r.

72. Rada Europejska będzie monitorować rozwój sytuacji w ramach strategicznego partnerstwa oraz przeanalizuje jego postęp i dalszy kierunek w czerwcu 2005 r.

### **Współpraca z partnerami strategicznymi**

73. Unia kontynuuje rozwój stosunków z kluczowymi partnerami strategicznymi dzięki owocnej współpracy w wielu dziedzinach, jak również poprzez spotkania na szczycie. Rada Europejska wyraża swoją pewność co do siły, głębi i wagi stosunków pomiędzy UE i USA, co znajdzie swój wyraz w sukcesie szczytu w dniu 26 czerwca; stosunki te są również wzmacniane poprzez pogłębione partnerstwo gospodarcze i intensywny dialog w zakresie biznesu. Znaczny postęp został poczyniony w ostatnim czasie w stosunkach pomiędzy UE i Kanadą, zwłaszcza na szczycie w Ottawie w dniu 18 marca. Oznaką trwałego znaczenia stosunków pomiędzy UE i Japonią będzie szczyt UE-Japonia w dniu 22 czerwca.
74. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła szczyt UE-Rosja w dniu 21 maja, szczególnie zaś porozumienie osiągnięte w związku z przygotowaniem do przystąpienia Rosji do Światowej Organizacji Handlu (WTO). Szczyt odbył się po rozszerzeniu Porozumienia o partnerstwie i współpracy, które uwzględnia sytuację po rozszerzeniu Unii; obecnie UE oczekuje szybkiej ratyfikacji Protokołu do Umowy o partnerstwie i współpracy. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że rząd rosyjski zobowiązuje się do szybkiego podpisania i ratyfikacji porozumień Rosji z Estonią i Łotwą w sprawie granic. Rada Europejska podkreśla, że jest jeszcze bardzo wiele punktów do przedyskutowania z rosyjskimi partnerami, włącznie z priorytetem opracowania czterech „wspólnych przestrzeni”. Współpraca w dziedzinie środowiska w rejonie Morza Bałtyckiego będzie ważną częścią tej agendy. Ponawiając wezwanie do szybkiej ratyfikacji przez Rosję Protokołu z Kioto oraz w nawiązaniu do zaangażowania prezydenta Putina w przyspieszenie działań skierowanych na ratyfikację, Rada Europejska zachęca Komisję do omówienia z władzami rosyjskimi korzyści, wynikających z ratyfikacji dla Rosji jak i w szerszym zakresie.
75. Rada Europejska potwierdza swoje zobowiązanie do kontynuowania strategicznego partnerstwa z Chinami i rozwoju strategicznych stosunków z Indiami w oparciu o wzajemne zrozumienie i dialog. Rada Europejska zachęca Radę do kontynuowania rozważań na temat embarga na broń w kontekście ogólnych stosunków UE z Chinami.

### **Stosunki regionalne**

76. Rada Europejska potwierdza swoje zobowiązanie do pogłębienia dialogu z partnerami regionalnymi. Z zadowoleniem przyjmuje świeżo osiągnięty postęp w dialogu pomiędzy UE i Afryką, łącznie z owocnym wynikiem spotkania ministerialnej Trojki UE w Dublinie w dniu 1 kwietnia, oraz zachęca do dalszych wysiłków na rzecz rozwoju i podniesienia znaczenia dialogu. Nowa idea samopomocy przedstawiona przez NEPAD (Nowe Partnerstwo na rzecz Rozwoju Afryki) stanowi rzeczywisty impuls. Rada Europejska pochwala postępy poczynione przez Unię Afrykańską, w szczególności ustanowienie struktury kontynentalnej dla pokoju i bezpieczeństwa i będzie rozwijać współpracę z Jednością Afrykańską oraz organizacjami subregionalnymi. Dobry początek realizacji afrykańskiego instrumentu pokojowego, jak również działania w ramach EPBiO, stanowią podstawę bliższej i bardziej efektywnej współpracy pomiędzy UE i Afryką, która ma zasadnicze znaczenie w dziedzinie zarządzania konfliktami i zapobiegania im.
77. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje pogłębienie stosunków pomiędzy UE a Ameryką Łacińską i Karaibami na szczycie w Guadalajarze w Meksyku, w dniach 28-29 maja i podkreśla swoje zaangażowanie w pełny rozwój tych stosunków. Opierając się na wynikach szczytu w Guadalajarze, Unia rozpocznie pracę nad kolejnym szczytem, który odbędzie się w Wiedniu w 2006 r.

### **Określone sytuacje budzące obawy**

78. Rada Europejska omówiła szereg określonych sytuacji budzących obawy. Przyjęła znajdujące się w załączeniu konkluzje w sprawie Iraku oraz procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie.

#### **Darfur w Sudanie**

79. Rada Europejska podkreśla swoje głębokie zaniepokojenie trwającym kryzysem humanitarnym i łamaniem na szeroką skalę praw człowieka w Darfur. Wzywa rząd Sudanu, aby uczynił wszystko co w jego mocy w celu zapewnienia dostępu do pomocy humanitarnej, ochrony i bezpieczeństwa ludności cywilnej i pracowników akcji humanitarnych oraz rozbrojenia rezerwy. Z zadowoleniem przyjmuje porozumienie o zawieszeniu broni z N'djamena z dnia 8 kwietnia 2004 r. i wzywa strony do zawarcia porozumienia politycznego najszybciej jak to możliwe. Zachęca Unię Afrykańską (UA) do działań w kierunku wprowadzenia w życie mechanizmu nadzoru zawieszenia broni w regionie Darfur i potwierdza zaangażowanie UE w finansowe wspieranie tej misji.

**Demokratyczna Republika Kongo**

80. Rada Europejska wyraża swoje głębokie zaniepokojenie ostatnimi wydarzeniami we Wschodnim Kongo, które zagrażają procesowi przejściowemu. Wzywa przywódców Konga do przyjęcia całkowitej odpowiedzialności za realizację programu przejściowego i ponownie podkreśla, że bezwzględnymi warunkami sukcesu jest szybkie rozbrownienie, demobilizacja i ponowna integracja byłych kombatanów jak również ustanowienie jednolitej, zintegrowanej armii i policji. Ponownie podkreśla swoje wsparcie dla działań ONZ w Demokratycznej Republice Konga. Rada Europejska wzywa wszystkie sąsiadujące państwa, w szczególności Rwandę, do uczynienia wszystkiego co w jej mocy w celu wsparcia procesu pokojowego w Demokratycznej Republice Konga oraz nawiązania współpracy bilateralnej i wielostronnej w tych dziedzinach, które są korzystne dla obu stron. UE jest gotowa wesprzeć te państwa w ich działaniach.

**Iran**

81. Rada Europejska podkreśla pragnienie Unii nawiązania bliższych stosunków z Iranem ze względu na działania Iranu dotyczące jego reakcji na zaniepokojenie UE dotyczące programu jądrowego Iranu, walkę z terroryzmem, przestrzeganie praw człowieka oraz podejście Iranu do procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie. Odnotowuje, że w Iranie trwają prace MAEA i wzywa do pełnej współpracy z Agencją w duchu pełnej przejrzystości w związku z programem jądrowym z myślą o rozwiązaniu pozostałych kwestii. Rada Europejska będzie kontynuowała dyskusję w świetle ostatniego sprawozdania dyrektora generalnego MAEA El-Baradei'a oraz wyników posiedzenia rady gubernatorów odbywającego się obecnie w Wiedniu.

**Mianowanie specjalnego przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ dla Kosowa**

82. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Sekretarza Generalnego ONZ, że zamierza on mianować pana Sorena Jessena Petersena swoim specjalnym przedstawicielem dla Kosowa i szefem misji UNMIK. UE będzie ściśle współpracować z nowym specjalnym przedstawicielem Sekretarza Generalnego i intensywnie wspierać jego działania opierające się na wprowadzaniu w życie rezolucji nr 1244 Rady Bezpieczeństwa i zmierzające to zapewniania, by Kosowa stało się rzeczywiście wieloetniczne.

\*\*\*\*\*

**RADA EUROPEJSKA 17-18 CZERWCA**

**WYBORY PREZYDENCKIE W SERBII**

W dniu 1 maja Unia Europejska świętowała przystąpienie dziesięciu nowych Państw Członkowskich oraz zakończenie tragicznego powojennego podziału Europy. Rada Europejska potwierdza jednoznaczne zobowiązanie zawarte w Agendzie z Salonik, że przyszłość Serbii i Czarnogóry oraz innych krajów Bałkanów Zachodnich spoczywa w Unii Europejskiej.

Unia Europejska podkreśla, że wybory prezydenckie w Serbii w dniu 27 czerwca stanowią kluczowy moment dla Serbii, dla unii państw Serbii i Czarnogóry oraz dla rozwoju ich stosunków z Unią Europejską. Rada Europejska zachęca naród Serbii do skorzystania z demokratycznego prawa do głosowania i aby dzięki temu Serbia zdecydowanie zerwała z dawną izolacją i dążyła ku integracji europejskiej poprzez demokrację, reformy, współpracę regionalną oraz poszanowanie praw człowieka, państwa prawnego i zobowiązań międzynarodowych. Unia Europejska pragnie współpracować z przywódcami serbskimi w duchu integracji europejskiej oraz w oparciu o wspólne wartości europejskie.

**RADA EUROPEJSKA 17-18 CZERWCA**

**OBRONA EUROPEJSKA: KONSULTACJE, PLANOWANIE I DZIAŁANIA NATO/UE**

Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła sprawozdanie (dok. nr 10596/04 z 15 czerwca 2004 r.) Sekretarza Generalnego/Wysokiego Przedstawiciela na temat dotychczasowych postępów w przyjmowaniu wniosków w dokumencie „Obrona europejska: konsultacje, planowanie i działania NATO/UE” przyjętym przez Radę Europejską w Brukseli w grudniu 2003 r. Rada Europejska potwierdziła, że znaczenie wejścia w życie tych środków w możliwie krótkim terminie, oraz zapewnienia koniecznych zasobów należą do priorytetów.

Rada Europejska uzgodniła, że należy kontynuować prace nad ustanowieniem komórki cywilno-wojskowej w Sztabie Wojskowym UE, jak to zapisano w przywołanym powyżej sprawozdaniu, oraz uzgodniła, że taka komórka powinna rozpocząć pracę najpóźniej przed końcem roku.

Rada Europejska uzgodniła, że należy kontynuować prace nad ustanowieniem małej komórki UE do przygotowania kontaktów między kwaterą główną połączonych sił zbrojnych NATO w Europie i NATO oraz Sztabem Wojskowym UE, jak to zapisano w przywołanym powyżej sprawozdaniu, i wezwała Sekretarza Generalnego/Wysokiego Przedstawiciela do podjęcia kontaktów się z Sekretarzem Generalnym NATO w celu zapewnienia szybkiego porozumienia, które weszłoby w życie przed końcem roku.

Rada Europejska uzgodniła, że należy kontynuować prace nad utworzeniem centrum operacyjnego. Rada Europejska uzgodniła, że zdolność do szybkiego ustanowienia centrum operacyjnego należy osiągnąć najpóźniej do 1 stycznia 2006 r. Rada Europejska potwierdziła znaczenie parametrów tej zdolności określone w dokumencie Prezydencji zatwierdzonym przez Radę Europejską w grudniu 2003, a zwłaszcza fakt, że nie będzie to stały sztab, że główną opcją dla samodzielnych działań wojskowych pozostają sztaby krajowe oraz że decyzja odnośnie wykorzystania zbiorowych sił Sztabu Wojskowego UE zostanie podjęta po zasięgnięciu rady Komitetu Wojskowego, w szczególności w takich sytuacjach, kiedy konieczna jest wspólna reakcja cywilno-wojskowa i kiedy nie można określić żadnego właściwego sztabu krajowego. W tym kontekście, a zatem również biorąc pod uwagę zdolności i inne cechy szczególne wynikające z tego, że nie będzie to stały sztab, Rada Europejska uzgodniła, że celem będzie centrum operacyjne zdolne do planowania i prowadzenia operacji w zakresie zadań przewidzianych w Traktacie, na skalę operacji Artemis. Rada Europejska wezwała Sekretarza Generalnego/Wysokiego Przedstawiciela do przedłożenia szczegółowego wniosku w tym zakresie, jako podstawy do dalszej dyskusji w Komitecie Politycznym i Bezpieczeństwa po zasięgnięciu rady Komitetu Wojskowego UE oraz Komitetu ds. Aspektów Cywilnych Zarządzania Kryzysami. Przypomniała, że w świetle nabytych doświadczeń, dalszy rozwój zakresu lub charakteru tej zdolności może być przedmiotem analizy i że taka analiza będzie wymagała dalszej decyzji ze strony Rady.

Rada Europejska podkreśliła konieczność pełnego wykorzystania synergii pomiędzy tymi nowymi narzędziami Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony oraz istniejącymi strukturami Rady. W tym kontekście Rada Europejska z radością przyjęła zrozumienie tego, że komórka cywilno-wojskowa oraz infrastruktura dla centrum operacyjnego powinny znajdować się w tych samych budynkach, co główne struktury Sztabu Wojskowego UE, jak również, w możliwie najszerszym zakresie, razem ze strukturami polityczno-wojskowymi Dyrekcji Generalnej ds. Stosunków Zewnętrznych.

**RADA EUROPEJSKA 17-18 CZERWCA**

**IRAK**

UE potwierdza, że jej celem jest bezpieczny, stabilny, zjednoczony i dostatni, demokratyczny Irak, który pozytywnie przyczyni się do stabilności w regionie; Irak, który będzie konstruktywnie współpracował ze swoimi sąsiadami i społecznością międzynarodową, by stawić czoła wspólnym wyzwaniom. Przyznaje ona, że aby zrealizować te cele UE jako całość winna pracować w partnerstwie z tymczasowym rządem irackim i narodem irackim.

Na tym tle Rada Europejska z radością oczekuje przywrócenia suwerenności Iraku do dnia 30 czerwca 2004 r. i z zadowoleniem przyjmuje utworzenie, z pomocą Organizacji Narodów Zjednoczonych, w pełni suwerennego tymczasowego rządu irackiego, który całkowicie przejmie władzę od tego dnia, oznaczającego koniec okupacji i rozwiązanie Tymczasowych Władz Koalicyjnych.

W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje jednogłośnie przyjęcie Rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych nr 1546, która udziela Irakijczykom międzynarodowego poparcia, aby mogli oni swobodnie określić swoją przyszłość polityczną i odbudować kraj oraz powierza Narodom Zjednoczonym, o ile okoliczności pozwolą, wiodącą rolę w zmianach politycznych.

Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje dążenie nowego premiera irackiego do umacniania jedności narodowej oraz podkreśla wagę nadchodzącej Konferencji Narodowej jako dalszego sposobu na zwiększenie reprezentatywności politycznej w irackich instytucjach politycznych przed przeprowadzeniem wyborów nie później niż w styczniu 2005 r.

Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje perspektywę wyborów do tymczasowego Zgromadzenia Narodowego przed styczniem 2005 r. jako ważny krok w kierunku stworzenia demokratycznego Iraku. W tym względzie Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Niezależnej Komisji Wyborczej dla Iraku oraz wiodącą rolę Organizacji Narodów Zjednoczonych w doradzaniu irackiemu rządowi tymczasowemu w sprawie procesu wyborczego.

Rada Europejska aprobuje komunikat Komisji „UE i Irak - ramy zaangażowania” oraz list Wysokiego Przedstawiciela i Komisji wymieniający kolejne obszary tego zaangażowania. Rada Europejska wnosi o rozważenie przez GAERC w lipcu szczególnych zaleceń Komisji i Wysokiego Przedstawiciela oraz o uzgodnienie odpowiednich pierwszych kroków, które należy podjąć.

Mogłyby one obejmować:

- udzielanie ciągłej pomocy technicznej, gospodarczej i pomocy w odbudowie;
- stworzenie ścisłej współpracy z zespołami Organizacji Narodów Zjednoczonych, łącznie z współpracą w sprawie przygotowania do wyborów;
- zwiększenie reprezentacji UE w Iraku, o ile pozwolą na to okoliczności;
- rozpoczęcie procesu dialogu politycznego;
- wykorzystanie dialogu UE z sąsiadami Iraku dla poparcia pozytywnego zaangażowania sił i środków oraz wsparcia regionalnego dla procesu politycznego i odbudowy w Iraku.

W celu zapoczątkowania realizacji tych zamierzeń Rada została zaproszona do odbycia możliwie jak najszybciej spotkania Trojki z nowym rządem irackim oraz do skierowania prośby do premiera irackiego, aby zwrócił się on do Rady.

Podczas posiedzenia Rady Europejskiej w listopadzie 2004 r. Rada Europejska wraz z Irakiem omówi postępy w procesie zaangażowania sił i środków.

Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje możliwość zorganizowania spotkania międzynarodowego mającego na celu wsparcie zmian politycznych w Iraku i stabilizacji sytuacji, służących narodowi irackiemu i leżących w interesie utrzymania stabilności w regionie.

W odniesieniu do raportu Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie obecnej sytuacji w zakresie praw człowieka w Iraku, Rada Europejska podkreśla wagę skutecznej ochrony i wspierania praw człowieka oraz zachęca nowy rząd iracki do podjęcia odpowiednich działań.

Rada Europejska ponownie potępia ataki terrorystyczne, które spowodowały śmierć tylu osób oraz zniszczenia. Potępia również branie zakładników i popełnione morderstwa. Rada Europejska z żalem stwierdza, że kampania przemocy terrorystycznej w Iraku przedłuża cierpienia narodu irackiego stwarzając trudności dla postępu politycznego i odbudowy gospodarczej w Iraku. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje dążenie wszystkich stron na mocy Rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych nr 1546 do działania zgodnie z prawem międzynarodowym, łącznie ze zobowiązaniami wynikającymi z międzynarodowego prawa humanitarne oraz wzywa strony do zapewnienia przestrzegania tych zobowiązań.

**RADA EUROPEJSKA 17-18 CZERWCA**

**PROCES POKOJOWY NA BLISKIM WSCHODZIE**

Rada Europejska omówiła ostatnie wydarzenia na Bliskim Wschodzie. Rada Europejska jest zdeterminowana dać nowy impuls działaniom na rzecz pokoju.

Wyraziła zaniepokojenie nieustającą przemocą, której ofiarą padają zarówno Izraelczycy jak i Palestyńczycy. Ponownie wzywa do zaprzestania ataków terrorystycznych dokonywanych przez grupy ekstremistyczne, które pochłonęły już wiele niewinnych istnień ludzkich. Wzywa władze palestyńskie do podjęcia działań przeciwko osobom zaangażowanym w terroryzm. Uznając słuszne prawo Izraela do samoobrony, przypomina o obowiązku Izraela dotyczącym egzekwowania swojego prawa w ramach prawa międzynarodowego. Wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z kryzysem humanitarnym trwającym na Okupowanych Terytoriach Palestyny i wzywa rząd Izraela, aby zgodnie z prawem międzynarodowym i rezolucją nr 1544 Rady Bezpieczeństwa ONZ, zaprzestał zniszczeń i podjął natychmiastowe działania by ulżyć cierpieniom Palestyńczyków.

Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje perspektywę wycofania się Izraelczyków ze Strefy Gazy. Takie wycofanie mogłoby stanowić istotny krok w kierunku wprowadzenia w życie mapy drogowej, pod warunkiem, że zostanie ona wdrożona zgodnie z elementami określonymi w konkluzjach Rady Europejskiej z marca 2004 r. UE nie uznaje żadnych zmian dotyczących granic sprzed 1967 r. poza tymi uzgodnionymi pomiędzy stronami na mocy porozumienia. W ramach działań Czwórki UE będzie współpracować z Izraelem w celu pełnego wycofania Izraela i z Palestyńczykami w celu zapewnienia warunków bezpieczeństwa. Rada Europejska jest zdecydowana wykorzystać możliwość stworzoną przez tę inicjatywę i zwraca się do Wysokiego Przedstawiciela o zorganizowanie spotkania z władzami Izraela i Palestyny w celu dokonania analizy udziału Europy w wycofaniu się Izraela i wprowadzeniu w życie mapy drogowej i przedstawienie propozycji służących temu celowi.

Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła wyniki spotkania Czwórki, które odbyło się w Nowym Jorku dnia 4 maja. Również z zadowoleniem przyjęła odnowienie Bejruckiej inicjatywy pokojowej Ligi Państw Arabskich i stałe poparcie dla mapy drogowej na spotkaniu na szczycie, które odbyło się w Tunisie w dniach 22-23 maja oraz potępienie przez Ligę wszelkich aktów przemocy wobec ludności cywilnej. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Grupy G8 zapraszające Czwórkę do zorganizowania w regionie spotkania przed końcem tego miesiąca. UE z zadowoleniem oczekuje takiego spotkania, które będzie służyło dalszemu rozwojowi procesu pokojowego.

Rada Europejska potwierdza swoje przekonanie, że mapa drogowa stanowi jedyny sposób na realizację wynegocjowanego przez oba kraje rozwiązania. Jest stanowczo zdecydowana trzymać kurs wyznaczony w mapie drogowej i wzywa obydwie strony do wypełnienia swoich zobowiązań zgodnie z mapą drogową.

Rada Europejska wzywa władze palestyńskie do podjęcia natychmiastowych i zdecydowanych kroków w kierunku konsolidacji wszystkich palestyńskich służb bezpieczeństwa pod wyraźnym przywództwem odpowiednio umocowanego premiera i ministra spraw wewnętrznych. Potwierdza gotowość do wsparcia władz palestyńskich w podjęciu przez nie odpowiedzialności za wprowadzenie porządku i prawa, a w szczególności za usprawnienie działania policji cywilnej i egzekwowania prawa. UE dokona analizy w celu ustalenia jakie praktyczne kroki należy podjąć w tym celu. Rada Europejska pochwała i wspiera zaangażowanie rządu Egiptu w tej sprawie i potwierdza swoją wolę współpracy z nim. Rada Europejska wzywa do dalszych kontaktów i dialogu pomiędzy Izraelem a władzami palestyńskimi.

Rada Europejska wzywa także Izrael do zaprzestania polityki osadnictwa i wstrzymania wszelkich form osadnictwa, do likwidacji placówek wzniesionych od marca 2001 r. oraz do zaprzestania konfiskaty ziemi i budowy tzw. muru bezpieczeństwa na ziemi palestyńskiej, gdyż wszystkie te działania powodują, że wprowadzenie w życie rozwiązania dla obu krajów staje się praktycznie niemożliwe.

Rada Europejska wzywa do wznowienia wysiłków w sprawie całkowitego zawieszenia broni jako kroku w stronę likwidacji środków i infrastruktury terrorystycznej oraz poczynienia postępu w kierunku pokoju.

Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie Funduszu Powierniczego Banku Światowego i wzywa do międzynarodowego wsparcia dla tej inicjatywy ważnej dla gospodarczej i społecznej odbudowy Palestyny.

Rada Europejska potwierdza swoje przekonanie, że sprawiedliwe i trwałe rozwiązanie w ramach procesu pokojowego jest możliwe do osiągnięcia jedynie w drodze negocjacji pomiędzy stronami i przy wsparciu społeczności międzynarodowej. W dążeniu do sprawiedliwości i trwałego pokoju na Bliskim Wschodzie nie ma miejsca na przemoc i terror. Perspektywa polityczna ma kluczowe znaczenie dla procesu pokojowego. Rada Europejska przypomina, że wszechstronny pokój musi obejmować również Syrię i Liban.